

Oral History Kosovo

INTERVJU SA JELENA BJELICA

Beograd | Datum: 28. januara, 2018. godine
Trajanje: 10 minuta

Prisutni:

1. Jelena Bjelica (Intervjuisana)
2. Vlerie Hopkins (Vodila intervju/Kamers)

Simboli komentara u transkriptu neverbalne komunikacije:

() – emocionalna komunikacija

{ } – intervjuisani objašnjava gestovima

Ostali simboli u transkriptu:

[] – dodatak tekstu da bi se bolje razumeo

Fusnote su redaktorski dodaci koje daju više informacija o mestima, imenima ili o izrazima.

Valerie Hopkins: Kada si saznala po prvi put da u Kosovo će biti proglašenje nezavisnosti?

Jelena Bjelica: Da ti pravo kažem, ja se ne sećam tačnog datuma pa možda ni meseca. Ali ja sam sigurna da sam saznala malo meseci prije proglašenja. Sećam se da sam dala jedan intervju za Al Jazeera, krajem 2007 godine, u početku 2008 godine, kada sam bila rekla da je jasno ovo, Kosovo proglasi nezavisnost, kad tad. Ali kada je to bilo ne bih znala tačno da vam kažem, mogu reći sigurno da sam saznala jedno dva, tri, četiri meseci prije toga.

Valerie Hopkins: Gde si ti bila dana proglašavanja nezavisnosti?

Jelena Bjelica: Bila sam u mom stanu u Prištini. Radila sam...onda ja sam došla u Prištini krajem 2005 godine i otvorili smo jednu novinu takozvanu Građanski Glasnik, *Civic Herald* na engleskom, bili smo Shkeljzen Malići, Petrit Selimi i ja sam bila glavni urednik, faktički ja sam tada živela u Prištini. I jasno, kao glavni urednik ja sam pratila sednice, televizijske emisije i tada tokom 2006, 2007 godine, govorili su mnogo za politička rešenja za Kosovo, ne samo između kosovskim albancima i srbima nego i međunarodne zajednice. Da bilo je kako da kažem jedna dnevna rutina, bilo je deo rada i jedna novinarka i glavni urednik mora sve ovo imati i voditi računa o svemu.

Znači, 17 februara bila sam u Prištini u mom stanu i ona najprijetnija stvar koja mi se desila toga dana bilo je da meni došla mi moja najbolja drugarica iz Beograda koju sam ja zvala kroz dve godine više puta redom da dolazi u Prištini, kasnije sasvim slučajno za vikend, u koliko se sećam sa 17 februara bilo je vikend. I nisam uopšte znala da će se dešavati baš toga vikenda. Znači imali smo jednu... imali smo veliki praznik i došli su mnogo prijatelja, puno ljudi koji nisu radili u Prištini u to vreme, došli su svi, bilo je veliki praznik ulicama i moja prijateljica iz Beograda mnogo je uživala i vazda je rekla: "Oh Bože! Nisam znala da u Kosovo je tako cool!" a ja na tome: "Da, lepo je ali nije ovako svaki dan". I imali smo neke šale sa mojim albanskim drugarima po prolazu ulicom. Ja sam išla da im kažem ovo je moja drugarica iz Beograd i oni su mi uzvratili: "Bye, bye Srbija" [Ćao, ćao, Srbija] dok moja drugarica odgovara: "See you in EU" [Vidimo se u EU], eto ova je bila naša šala u stihovima, šala.

Bilo je... živela sam preko puta Hotel Granda, na trgu Zahir Pajaziti, i... i znam da svi su postavili svoje zastave, i mi smo rekli u redu, mi ne možemo da postavljamo Srpsku zastavu, bilo bih čudno. I rekli smo u redu mi postavicećemo jednu zastavu EU-e! I stvarno imali smo jednu zastavu EU-e...na mom

prozoru. Ali bila je izvanredna atmosfera, bilo je... ja sam u Kosovo od 2002 godine... u stvari od 2000 godine, kada sam izveštavala iz Kosova i bila sam preseljena u Kosovo i namestila se u Prištini od 2005 godine, za period od 2000-2005 ja sam putovala, boravila sam dva meseci, dve nedelje u Kosovo, dve nedelje u Beogradu, zatim dve nedelje u Kosovo. Znači 2008 godina, bila je natovarena... jedno veliko breme bilo je istovareno i ljudi su... oni su zaista bili mnogo radosni i to je i mene dalo radosti. Nekada je zaista bilo teško, naročito u prvim mesecima i prve godine nezavisnosti, ljudi su bili kao psihički zaostali, zaustali negde i od jednom nakon nezavisnosti, oni su se otvorili i breme nestade. Bila sam jako sretna što sam bila tu, jako sretna što sam bila tu da vidim. I sećam se... bilo je dosta piće ulicama i uskoro svi su popili vino, rakiju od groždja i stigli do "Martini", tamo kod male uličice gde se nalazi "Martini", bilo je muzike i pesme, pevali su ljudi. Sećam se... bilo gde da ideš u Ballkanu, jer bilo gde su iste pesme, meni je bilo nezgodno, jer tada nisam znala albanski i nisam mogla i ja da pevam one pesme mada mogla sam da ih pevam ali pratila sa nazalima, nosom, pa i ovako bilo je jako lepo.

Valerie Hopkins: Gde ste bili u 3:50 minuta, u momentu kada su proglasili nezavisnost? Čekajte, u stvari htela sam da vas pitam ovo: Ovi ljudi koji su slavili, jer ja ne znam, da li su znali, kada su u stvari znali, da li su saznali jednu noć unapred, ili su saznali tu istoga dana? A, da li se sećate?

Jelena Bjelica: Ne sećam se baš tačno, ali ipak mislim da su oni saznali jedno veće napred. Bilo je vrsnih priča, i postavili su ovu temu za vesti, 24 zadnjih časova i medjutim oni su se bavili medijskim zahtevima. Ali zatim ja mislim da je bilo stvarno očekivano jer je bilo puno stranih novinara, muvali se tu, čini mi se da su nešto saznali, možda 48 ili tako nešto, 48 ili 24 časova i mislim da se znalo jer mnogo ljudi su bili tu... dana 17-tog. Ja gledala sam i pripremila sam priču ... pripremila storiju, jer i ako sam ja imala svoju novinu..., bila sam dopisnik za period od 2000-2005 godine za srbske novine, i nisu imali mislim ljude za izveštavanje, malene ja sam imala svoju novinu, ali ja sam se pripremila da izveštavam jer... šta bih drugo uradila? Mislim da nisam bila baš u sred puta, ali bila sam na mom stanu i... pratila sam konferencije za štampu preko televizije, zvonila sam telefonom i druge obične stvari za novinare, po meni je komotnije da budem u stanu... jer bile su konferencije za štampu koje su bile prenešene direktno i zatim preko interneta, kompjutera i tako redom, sve je bilo razvijeno od kuće.

U stvari ja... se sećam da je bilo jako hladno, bilo je -5 ili nešto slično, užasno hladno. Ali posle mi smo izašle, 6, 7 i zatim došla je Anna iznenada iz Nju Jorka, znači bile smo nas tri u mom stanu i zamisli, u mom stanu od 40 kvadratnih metara ili tako nešto, i nas tri tu. Bilo je nekako kaotično, ali stvarno lepa atmosfera i gledali smo, kako se slavi svuda, bilo je stvarno veliko zadovoljstvo. Ali znala sam jednu noć napred, ja sam sigurna da sam znala jer sećam se da sam otišla da dočekam jednu drugaricu koja mi stigla iz Beograda i njoj sam rekla čim je stigla: "Ima da se dogodi proglašenje nezavisnosti sutra, nadam se da si u redu inače ako nisi u redu bolje da ideš".

